

KOMMENDANTBLADET

Information till Sällskapet Castellaternas medlemmar
Februari 2013

Kapitelmästaren har ordet

Castellaner!

Historieintresset verkar vara på uppgång igen efter några års avmattning. Som så många gånger tidigare så är det program i TV som får genklang i människors historiska medvetenhet. Ett program som startat i dagarna är SVT:s "Det hände här". Programmet berättar spännande historier från mindre orter, där man inte alltid är medveten om vad som hänt i trakten genom historiens gång. Missade ni första avsnittet så rekommenderar jag SVT Play. Andra program som "Vem tro du att du är" kittlar fantasin och får en att tänka på sina egna förfäder.

När det gäller Karlshamn så är stadens historiska skeende välkänt, inte minst bland oss Castellaner. Skulle det mot förmodan inte vara så, finns det ändå hopp om bättring. Till hösten startar Sällskapets grundkurs "Karlshamns Kastell genom tiderna" igen. Kursen gör nerlag både i Kastellet och i Karlshamns historia med flera kunniga Castellaner som ciceroner.

Men innan dess så presenteras en hel del intressant under våren och sommaren. De Historiska Caféerna fortsätter och ni kan hitta mer i kalendariet till höger.

Göran Lindgren

Historiskt Café

I vikingarnas spår i Normandie

Författaren och journalisten Stina Helmersson berättar

De flesta av oss har en bild av vikingen som en blodtörstige krigare, som utan urskiljning rövar och slår ihjäl i sin jakt på rikedom. Även om denna stereotypiska bild över nordmannen är en skapelse av äventyrsromaner och Hollywoodfilmer, så finns en brutal historia bakom.

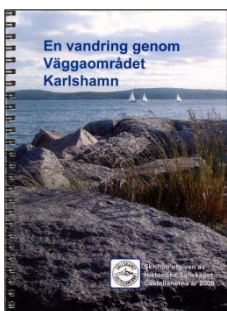
På sina resor i västerled invaderar en vikingahär området vid floden Seines mynning i mitten av 800-talet. Frankernas kung Charles le Simple lyckas inte besegra vikingarna, utan sluter år 911 fred med dem. Kungen avstår en del av det nordvästra riket till vikingarna. "Nordbornas Land", Normandie, har skapats med staden Rouen som huvudstad.

Stina Helmersson tar oss med på en resa i vikingars fortspar. Syntesen av det frankiska arvet och de skandinaviska bidragen gör sig märkbar. Normandies fascinerande öde bär hädanefter alltmer Nordbornas prägel, de var ju stolta och duktiga byggare. Tack vare dem har Normandie idag ett så rikt kulturarv.

Onsdagen den 6 mars kl. 18.30
i Karlshamns Museums Expressenhall

Stor efterfrågan på Väggboken

Det har kommit in en hel del förfrågningar om det finns några exemplar kvar av Sällskapet utgivna bok "En vandring genom Väggaområdet i Karlshamn". Boken har varit slutsåld sedan en tid tillbaka men nu har Ordenskapitlet beslutat att trycka upp 25 nya exemplar. Det är Christer Pilelöw som ordnar med tryckningen och boken går att köpa

hos honom på Just Nu Tryck.

Vecka:	Dag och datum	Aktivitet
9	onsdag 6/3	Historiskt Café
11	måndag 11/3	Ordenskapitlet sammanträder
15	onsdag 10/4	Årsmöte
17	lördag 27/4	Städdag på Boön
18	Ej fastställt	Historiskt Café
19	torsdag 7/5	Ordenskapitlet sammanträder
20	lördag 18/5	Städdag på Kastellet
22	söndag 2/6	Syrenfesten
23	torsdag 6/6	Nationaldagsfirandet
27	lördag 6/7	Visning Boön
28	lördag 13/7	Dramatiserad visning Kastellet
30	lördag 27/7	Dramatiserad visning Kastellet
31	lördag 3/8	Visning Boön

Tyska Möllan har skattats åt förgängelsen

Ett av Karlshamns äldsta minnesmärken över den industriella utvecklingen har jämnats med marken. Den gamla kvarnen vid Mieån har fått skatta åt förgängelsen. Nu finns det inte längre några synliga spår efter den verksamhet som en gång bedrevs vid åkröken norr om staden.

Byggnaden uppfördes redan 1718 som en av flera kvarnar längs Mieåns sträckning. Genom åren har byggnaden haft många benämningar som Tyska Möllan, Store Kvarn och Store Mölla. År 1897 övergick kvarnverksamheten till att bli stensliperi. På äldre fotografier kan man se gravstenar uppställda utanför byggnaden. Troligtvis som någon form av varuprov eller stenar klara för leverans. Stensliperiet var igång till slutat av 1960-talet.

En bild på Tyska Möllan från början av förra seklet efter övergången från kvarn till stensliperi.

Tyska Möllan 2012. Trots förfallet syns ändå de vackra proportionerna byggnaden en gång hade.

Kommandantens kapitulation blir film

När Kastelletts första kommandant, Johan Adolph Hårdh af Seegerstad, under nesliga former gav upp kastellet på Fris-holmen 1677, var hans öde beseglat. Händelsen som beskrivits i Ebbe Aspegrens bok "Karlshamns kastell genom tiderna" har nu blivit kortfilm.

Regissören, skådespelaren och tillika manusförfattaren Sebastian Karlsson kontaktade kapitelmästaren för att få låna Sällskapetets uniformer till inspelningen. Han fick idén till manuset när han satt på tåget på väg från Karlshamn. Att det blev just Kastellet och dess kommandant, som kom att bli föremål för filmen, är kanske inte konstigt. Sebastian Karlsson har vid flera tillfällen spelat sommartheater på ön i bärande roller.

Filmen handlar om själva kapitulationen och de förhandlingar som de svenska officerarna drev med danskarnas befälhavare. I ett hus i Karlshamn dikterade danskarna villkoren för kapitulationen, vilka inte var så muntert för svenskarna. Fråntagna sina vapen och misshandlade av danskarna fick den svenska styrkan marschera mot Växjö, slagna men vid liv.

Filmen förväntas bli klar i vår. Sebastian Karlsson vill ta några scener ute på Kastellet som inramning åt själva händelsen. När filmen får premiär kan det eventuellt ske i samband med ett av Sällskapetets historiska caféer.

Skådespelartruppen tillsammans med regissören och ljudtekniken. Fr.v. Karl Ingvarsson, Hans Blomqvist, Claes-Göran Olsson, Magnus Rosén, Sebastian Carlsson och Victor Berg.